U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **A. Z.,** zastoupena Mgr. Pavlínou Zámečníkovou, advokátkou, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 9. 2017, č. j. 41 Az 7/2017 – 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 24. 4. 2017, č. j. OAM-503/ZA-ZA02-K01-2015, žalovaný rozhodl, že se žalobkyni neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji zamítl rozsudkem ze dne 20. 9. 2017, č. j. 41 Az 7/2017 – 40. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatelka poukázala na to, že má na území České republiky nezletilé děti a manžela, kteří mají na tomto území povolen trvalý pobyt. Obává se dlouhodobého

nuceného odloučení od své rodiny, způsobeného tím, že by musela z České republiky vycestovat za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny a mimo území České republiky po dlouhou dobu vyčkávat na vydání rozhodnutí o povolení k dlouhodobému pobytu. Jakékoliv odloučení od své rodiny přitom považuje za závažný a nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života. Pokud Česká republika svým postupem, který je v rozporu s ústavními předpisy a mezinárodními závazky, upírá stěžovatelce možnost podat žádost o dlouhodobý pobyt a dlouhodobý pobyt získat v zákonem stanovených lhůtách a realizovat tak právo na sloučení rodiny, může tato své právo na soužití rodiny v České republice realizovat i prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu, kdy ji může být udělen buď azyl z humanitárních důvodů, nebo doplňková ochrana.

[5] Žalovaný správní orgán ani krajský soud ve svých rozhodnutích žádným způsobem nezohlednily a nijak se nevypořádaly s tvrzeními a námitkami stěžovatelky uplatněnými v žalobě, které se týkají rodinných a soukromých vazeb v České republice jak stěžovatelky, tak ostatních členů její rodiny, ani otázkou zásahu do jejich práva na soukromý a rodinný život zaručeným čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvou o právech dítěte. Krajský soud neposuzoval, zda stěžovatelce a její rodině nehrozí jiná vážná újma uvedená v § 14a odst. 2 zákona o azylu, zejména vážná újma, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. K uvedeným rodinným vazbám krajský soud nepřihlédl ani při svém rozhodování podle § 14 zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu je tak nepřezkoumatelný.

IV.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[8] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatelka ve své argumentaci nevyložila žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[9] V daném případě ze spisového materiálu vyplývá, že do České republiky nejprve přicestoval manžel stěžovatelky, a to za účelem výdělečné činnosti. Stěžovatelka zůstala s nezletilým synem D. v Kosovu, kde žila u příbuzných svého manžela, se kterými však měla konflikty. Svou situaci po dohodě s manželem se rozhodla řešit tak, že v září 2012 opustila i se synem zemi původu. Cestovali autem přes území Srbska a odtud pěšky

nelegálně do Maďarska, kde byli zadrženi a na měsíc zajištěni. Po propuštění odjeli autobusem do Německa, kde pobývali asi měsíc u strýce stěžovatelky. Poté nelegálně vycestovali do České republiky, kam přijeli v listopadu 2012. Dne 23. 11. 2012 stěžovatelka požádala o udělení mezinárodní ochrany, přičemž tuto žádost podala rovněž i jménem svého nezletilého syna D. Rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 8. 2013, č. j. OAM-348/ZA-ZA06-K01-2012, jim nebyla mezinárodní ochrana udělena, neboť žadatelkou tvrzené důvody, tedy její snaha žít v České republice spolu s manželem, který zde má povolený trvalý pobyt, a potíže ve vlasti s manželovou rodinou a s věřiteli, žalovaný neshledal jako důvodné ve vztahu k zákonu o azylu. Proti tomuto rozhodnutí stěžovatelka podala žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji zamítl rozsudkem ze dne 29. 1. 2014, č. j. 41 Az 25/2013 - 38. Proti rozsudku stěžovatelka podala kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost usnesením ze dne 22. 7. 2014, č. j. 4 Azs 38/2014 - 28. V pořadí druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelka podala dne 29. 5. 2015. V ní uvedla shodné důvody jako v předchozím řízení, tj. potíže se soukromými osobami v Kosovu (rodina manžela a jejich věřitelé) a snahu o legalizaci pobytu na území České republiky, kde žije její manžel a dva nezletilí synové (druhý syn se jim narodil dne X), kteří mají uděleno povolení k trvalému pobytu.

[10] K tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů se v obecné rovině Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjádřil (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů zejména tehdy, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námitky za liché či mylné nebo proč nepovažoval právní argumentaci v žalobě za důvodnou. Meritorní přezkum rozhodnutí soudu je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů krajský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatelka se závěry krajského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[11] Stěžovatelka v kasační stížnosti dále namítla nesprávné posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu, neboť splňuje podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů, případně pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, v jehož právní větě je uvedeno, že *„Snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území České republiky (občanem Vietnamské socialistické republiky, který však o azyl nepožádal) je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“* Nejvyšší správní soud také opakovaně uvedl, že kromě výjimečných případů nejsou rodinné vazby cizince v České

republice důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (viz např. rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, ze dne 21. 5. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010 – 57, nebo usnesení ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 - 52, ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Azs 3/2010 - 62, a ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011 – 36). Otázkou, zda je životní situace stěžovatelky natolik výjimečná, aby opravňovala mimořádné udělení doplňkové ochrany z důvodu nepřiměřeného zásahu do jejího soukromého a rodinného života, se žalovaný podrobně zabýval na str. 10 až 12 svého rozhodnutí. Dospěl přitom ke zcela správnému závěru, že vycestování stěžovatelky není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Nejvyšší správní soud rovněž opakovaně konstatoval, že obava z věřitelů není azylově relevantním důvodem, ani důvodem pro vyslovení překážky vycestování (viz např. rozsudky ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 – 44, a ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 – 64). Ve stěžovatelkou uvedených důvodech podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany tedy nelze spatřovat azylově relevantní důvody jak pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, tak pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona.

[12] Prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně instituty podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“; srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 57). Stěžovatelka si nemůže zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Právě instituty právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky jsou určeny pro případy tohoto druhu, když stěžovatelka ve správním řízení sama uvedla, že usiluje o legální soužití rodiny v České republice. Pokud má stěžovatelka zájem setrvat v České republice a žít zde se svým manželem a nezletilými dětmi, je třeba, aby o to usilovala prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců. Tohoto soužití se nelze domáhat na základě institutů zákona o azylu. Odepření mezinárodní ochrany stěžovatelce nemůže vést k zásahu do jejího soukromého a rodinného života tím spíše, že stěžovatelka může rodinný život realizovat i v Kosovu, kam se za ní ostatně její manžel i po svém odchodu do Česka pravidelně vracel.

[13] S poukazem na shora uvedené důvody odmítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[14] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. ledna 2018

pokračování

Mgr. David Hipšr
předseda senátu